

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Kopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrto leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Svita se v Celju!

Prihodnji četrtek, petek in soboto se voli v Celju nov občinski odbor in prvokrat se pokazuje odločno upiranje nekaterih celjskih obrtnikov, proti sedanjim gospodom na celjskem rotovžu.

Zadnji petek so imeli pri „Elefantu“ shod nemških volilcev in tukaj je dosedanji mestni odbornik g. Mihael Altziebler, gospodujoči celjski kliki tako krepke besede povedal, da jih bolijo po ušesih. Dr. Jesenko rekel je med drugim, da v Celju se mora delati nemška politika in vse drugo mora zaostati za njo. Altzieblerju so očitali, da ima za tako politiko premehko srce in da se je celo tako daleč pregrešil, da je k obrtniški veselici — razjokaj se Bismarck v Wall-hali! — Slovence povabil! — Na to je gospod Altziebler odgovoril, da res ni v mestnem zboru delal nemške politike. Bilo bi sploh bolje, pravi, ako bi se bil mestni zbor več brigal za gospodarske reči, potem bi bilo marsikaj izostalo, kar je mestu samo škodo prineslo. Tako bi se bila odvrnila tudi češka komedija in ponočno oblegavanje „Narodnega doma“ bi bilo potem lahko izostalo. Nobenega nereda in izgrede bi ne bilo po prihodu Čehov, ako bi se bil tedaj hitro razglasil županov oklic, ki je mir zahteval, ne pa še le tretji dan. Altziebler naravnost nalaga županu in mestnemu zboru krivdo vseh škandalov v avgustu 1899 v Celju. Okolica celjska je enkrat slovenska in bila bi pristopnejša za Celje, ako bi bili gospodje v mestu drugače delali, končno je rekel g. Altziebler, da bi bilo bolje za obrtnike, da so mednarodni, ker glavna stvar je vendar ta, da dobro živimo in zraven zastopamo svoje interese. Obrtniki in trgovci se naj združijo, advokatska klika pa samo ljudi opraviča ednega čez drugega.

Dr. Jesenko odgovarja, da je ta dan pomemben za celjsko zgodovino. V zboru nemških volilcev se trdi, da so Nemci krivi izgrede, ko so Čehi prišli, in krivi prepira narodnega. Dr. Je-

senko pravi, da mestni zastop ni kriv obleganja „Narodnega doma“.

Rakusch pravi, da bi se Čehom ne bilo zgodilo nič, ako bi jih slovansko časopisje ne bilo tako izzivajoče napovedovalo, kajti Celje je mesto tujcev, v katero prihaja toliko ljudi raznih narodnostij in nobenemu se ne zviije las.

Gosp. podžupana Rakuscha moramo opomniti, kakor dr. Jesenka, na spomenico mestnega urada o prihodu Čehov lanskega avgusta. V tem — prav celjsko-nemškem uradnem listu — je potrjeno, da je občinski odbor (Gemeindeausschuss), t. j. župan z odborniki, ukrenil najboljše odredbe za vzdrževanje javnega miru in redu v Celju ob bivanju Čehov v Celju. Mestni urad torej, t. j. župan celjski s predstojnikom mestne pisarne, uradno potrjuje in razglasuje, da je celjski občinski odbor vse ukrenil, kar je mestna oblast tedaj storila, celjski občinski odbor je po svojih organih pripuščal in trpel „obleganje Narodnega doma“ in kar je z njim v zvezi. To, gospoda Jesenko in Rakusch, uradno in javno priobčujeta župan Stiger in predstojnik mestnega urada Fürstbauer in tajeenje tega dejstva vama, gospoda Jesenko in Rakusch ne pomaga prav nič. Hujskajoče pa je napovedovalo Čehi Celju nemško časopisje, pred vsem „D. Wacht“, ne slovansko! Kar je, to je!

Ista spomenica celjskega mestnega urada tudi potrjuje javno, da je po češkem pohodu v Celju promet tujcev tukaj znatno pojenjal. Torej je res, kar je rekel g. Altziebler, da je v mestnem odboru gospodujoča klika s svojim kruljenjem (Krakehlen) mesto oškodovala.

Take vroče seveda delajo otekla lica gospodom, katerim so se pripeljale.

Prijeli so se pa še medseboj. Dr. Stepisch-negg se je hvalil, da je jako vrlu, posebno v nemškem duhu delal v mestnem zboru. Zavrne ga pa dr. Mravlag, rekoč, da je dr. Stepisch-negg z denarji planinskega društva tako ravnal, da ne more biti voljen v mestni odbor. Zagovor dra-

Stepischnegga ni pomagal nič in sprejeti so bili za kandidate III. volilnega razreda: Stiger, dr. Jesenko, Chiba, Kuster, Korošec, Tepej, Wittala (železničar inženir) in prekajavec Payer.

Nasproti tem priporočam zveza obrtnikov za mestne odbornike: Altziebler, Eichberger, Franc Herzmann, Schwab Viktor, dr. Stepisch-negg. Imena Korošec, Kuster in Tepej so na obeh listih. Stigerja in Jesenka obrtniki ne marajo.

Za nas Slovence izvira iz sedanjega volilnega gibanja vesela prikažen, da se je med Nemci samimi začelo obsojevanje dosedanjega Slovence in Slovane pobijajočega ravnanja v celjski mestni hiši.

K volitvi iti z našimi kandidati, zato je polje premalo pripravljeno. Za zmerno Nemce bi nekateri izmed nas morebiti glasovali. Pa tudi zveza obrtnikov priporoča moše med svojimi kandidati, katerim Slovenec glasu dati ne more.

Svita se v Celju, pa — dan še ni!

Celjske in štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor.) Dne 18. t. m. je bila prva povelikonočna seja. Na dnevnem redu so bile le prošje nemških občin za zvišanje občinskih doklad ter za regulacijo nekaterih rek na Srednjem in Gornjemštajarskem. — V seji dne 20. t. m. se je predlagalo o novi zgradbi napojilne zaloge za mineralno vodo na Slatini in novega hidropatičnega poslopja. Poslanec Roktansky je predlagal ustanovitev deške meščanske šole v Lipnici. Prošnja občine Pacinje za izločitev iz občine Dornova se odkloni.

(Nemška komedija v štajarskem dežel. zboru.) Nemški poslanci z nemškim deželnim odborom so potrebovali dokazila za svoje obrekovanje, češ, da izstop slovenskih poslancev iz štajarskega deželnega zbora ni volja slovenskega ljudstva. Za sladke obljube in hinavske prilizovanja so res dobili nekaj „prodanega mesa“. Ako je žalosten pojav, da v času splošnega boja

LISTEK.

Oči.

Reenična dogodka. Spisal N. A. Vročki.
Posl. Podravski.
(Konec).

Nadaljevali smo igro. Ko so prijatelji odšli, sem se spomnil, da dan (obletnica) smrti Pavlovskega je bil 15. februarja, a danes, ko so se zopet prikazale te oči, je bilo tudi petnajstega in sicer junija.

Strelnice vaje so bile končane, baterije so se razšle na zimsko bivališča. Jaz sem bil zopet v Majjurku. Našel se je za divan kupec, toda jaz se nisem odločil ga prodati, spomnivši se pokojnega Pavlovskega.

Bil je vlažen oktober dan; pri meni so se selili tovariši in jaz, kakor navadno, sem sedel h kartam. Prišli so še trije častniki od druge baterije. Dva sem že dolgo poznal, tretjega pa sem videl prvič. Vračali so se iz mesta, toda neprestano padajoči dež jih je prisilil stopiti k meni in se posušiti.

Seznani so me s svojim novim tovarišem, poročnikom Korenčevim, kateri je zamenil mesto z Ivinskim.

Pogledal sem Korenčeva. Bil je visok, šibek, začrnel, z različnimi črtami na licu; nosil je črne naočnike; oblečen je bil čisto, skoro gizdavo. Toda posebnega vtisa ni napravil name. Zapovedal sem prinesiti čaj, rum, kruh, zdirjati po govedino ter takoj pripraviti navadno gostijo. Gostje so pojedli, se ogreli ter postali veselejši.

Jaz pa sem kvartal dalje.

„Odkod imate to granato?“ vpraša me čez nekaj časa Korenčev, pokazavši na preklano granato, ki nam je služila za pepelnik in v katero sem jaz in moji gostje neprestano metali vžigalice in ogorka cigarete.

„Kupil sem jo od Žida.“ odgovorim, „toda kupil sem jo še napojeno z nekako strjeno tvarino. Posrečilo se mi je osnažiti jo in sedaj mi služi za pepelnik.“

„Ali jo imate že dolgo?“

„Že skoro štiri leta.“

„Te granate so zelo nevarne.“ nadaljuje Korenčev; smodnikov naboj se časih strdi v

njih tako, da se ne odliči od kovine. Pri nam v Balaklavi se je pripetilo, da se je podobna granata razpočila na mizi upokojenega topničarskega polkovnika v sled vžigalnice vanjo vržene, dasiravno mu je že dolga leta služila za pepelnik.“

„Nu, ta se ne razleti. A pri tem je v nje zmerom nekoliko vode, da se ogorki ondi ne kadé.“ mu odgovorim.

„Ali dovolite pogledati?“ vpraša Korenčev.

„Kakor vam drago!“

Pokličemo denščika (strežaja), naroči mu zlit vodo iz granate, spravi ji nje ogorka, jo izplakni ter drgniti do suhega. Korenčev jo vzame v roke ter jo dlje časa pozorno ogleduje, previdno praskajoč po notranji njeni steni.

„Ne bojte se, ne razleti se!“ so mu dejali tovariši, toda on le ne neha ogledovati granato.

Igra je bila končana, dež je nehaj liti; moji gostje so se pobirali domov. Eden od častnikov prišedših s Korenčevim, naliže dve precejšnji čašici konjaka iz težke steklenice, katero je nosil s seboj ter svetuje Korenčevu izpiti jo

in odpora ne zgrabi vsakdo za orožje, žalostno in gnusno je tembolj, ako se najdejo v naših lastnih vrstah izdajalci. In ormoško-ptujski okraj je rodil celo vrsto takih breznačajnih Iškarijotov, prodanih duš, ki stojijo celo na čelu slovenskim občinam. Dne 19. t. m. so prišli v Grádec nemškimi nacionalcem prodajati svoj narod in narodove načrte naslednji janičarji: J. Maško, župan v Veliki Nedelji; Janez Flucher in Jurij Škoro, obč. odbornika v Veliki Nedelji; Jos. Skuhala in Fr. Piétravic, obč. svetovalca v Starem trgu; Fr. Muhčič, župan in Tomaž Korper, obč. odbornik v Cvetkovcih; Jos. Kovačič, obč. odbornik v Oslušovci; Tomaž Muršič, obč. svetnik v Forminu; Jos. Pintarič, obč. svetnik v Somšku; Janez Wizenjak, župan v Slomcih; Jakob Horwath, župan pri Sv. Lovrencu; Blaž Furkaš, obč. svetnik v Dornovi; Ant. Pichler, župan v Spod. Velovlaku. Pripravljene pa so bile tudi občine Gorišnica, Mezgovci in Možganci, pa bili so njihovi zastopniki „zadržani“ storiti narodno izdajo. Ti prodani možičeljni so klečeplazili okoli raznih nemško-nacionalnih poslancev, klanjali se jim, zatajevali svoj jezik in svojo narodnost, črnili naše poslance ter peli hvalo našim smrtnim sovražnikom. Glavno besedo je imel Flucher, pa tudi Škoro je parkrat tožno začival, naj se vendar v naših šolah poučuje bolj (!) nemščina. Cesaraki namestnik je bil te podkupljene izjave zelo vesel ter je svetoval, naj pritiskajo v tem oziru na okrajne šolske svete, on da bo v višjih inštancah že storil svojo dolžnost. Izdajalska komedija nima drugega uspeha, kakor da nemški listi hvalisajo: „jedro slovenskih odličnjakov“ (?) ni zadovoljno s svojimi poslanci ter si prosi — večjega nemškega bremena. Vsakdo pa ve, da teh par zapeljanih dušic ne zastopa niti 1% slovenskega prebivalstva, kajti 99% obsoja zaslepljenca. — Poslanci, idite vendar med ljudstvo, poučujte ga ter mu razjasnite svoj program abstinence, in sigurno ne pride več do Judeževe deputacije.

(Nabor za nemško Celje) se je vršil dne 19. t. m. Potrdili so v vojake — šest mladeničev, od teh je polovica Slovencev. Toliko krvnega davka daja tedaj „nemško“ mesto Celje!

(Jo, bon i redn bolt!) Ko je zadnji petek g. Altziebler tako možato razdajal in ošteval dosedanje mestne očete celjske in dr. Mravlag obsojeval oskrbovanje tujih, nemškemu planinskemu društvu lastnih denarjev po dr. Stepischnegu in so še druge ostre besede o celjskih nemških gospodih padale, oglašati so se začeli tudi nekateri drugi in čuli so se zaporedoma izreki: „Jo, bon i redn bolt!“ (Ja, ko bi jaz hotel govoriti!) Mnogo jih je v Celju, ki hočejo marsikaj vedeti, kar bi gospodom vtric celjske nemške cerkve ne ugajalo. No, govorila sta dosedaj javno samo Altziebler in dr. Mravlag! Pa vroče je prihajalo mnogemu od njunih besed. Posebno pa peče mestne očete, kar jim je Altziebler javno v lice zatrobil, da so oni krivi nemirov in izgrediv po sprejemu Čehov, ker niso hitro razglasili oklica, naj bodo njih privrženci mirni, ampak so to še le storili, ko so že padli strel in so okna

bila pobita pri Slovencih. To očitane Altzieblerja razen klike nemških advokatov celjskih vse hvali!

(Šulferajnsko šolo v Štoréh) si prizadevajo ondodni nemškutarji s pomočjo deželne politične in šolske oblasti vrniti slovenski občini teharaki. Šla bi ostala to, kar je sedaj, dobila pa bi naj pravico javnosti in Teharčani naj bi jo zdrževali sebi v sramoto in škodo. Vsi pošteni Teharčani so seveda odločno proti temu narodnemu madežu, za — glasovali so le oni siromaki, ki so bili v to — prisiljeni.

(Samomor.) V Žalcu se je ustrelil dne 18. t. m. vojak Vinc. Vrečer. Bil je doma na dopustu. Kaj ga je storilo tako otožnega, da se je podal na očetov grob ter si tam končal življenje, se ne ve.

(Šaleško učiteljsko društvo) je pri zborovanju 17. t. m. ednoglasno protestiralo proti nesramnemu izzivanju poslanca Lenkota, kateri se je izrazil na nekem shodu, hoteč se prikupiti nemškimi zagrizencem, da je slovensko učiteljstvo manj vredno in manj delavno od nemškega. Ko bi imel Lenko le trohico pojma o šolstvu, ne bi mogel razžaliti slovensko učiteljstvo na tako surov način, katero je vedno delavno in vneto za šolstvo in za ljudsko izobrazbo. Vsak pošten Nemec pripozna, da se bori učiteljstvo na Spod. njem Štajarskem z večjimi zaprekami, nego nemško. Koliko truda stane slovenskega učitelja pouk v nemščini, med tem, ko poučujejo nemški učitelji le v nemškem jeziku. Po pravici zasluži slovensko učiteljstvo večjo plačo za večji trud, kakor učitelji na Srednje in Gornje Štajarskem in Lenko se predrzne reči, da slovensko učiteljstvo ne zasluži take plače kot nemško. S to ne sramno izjavo je izdal Lenko plitvost svojih možgan in nizki nivo svoje izobrazbe in — značaja. Za takega človeka ima slovensko učiteljstvo le pomilovalen posmeh.

(Šmarje pri Jelšah.) Naš slovensko-zaspani trg ima poleg mlačnih Slovencev in umetnih nemškutarjev tudi svojo specijaliteto. To je naš „notarski ženij“ Toplak, mož, kateremu se je že ob rojstvu zgodila velika krivica, ker je zagledal v slovenskih Grižah luč sveta in kateremu je sojeno vkljub njegovemu germanskemu pokolenju ter navzlic njegovemu že v zibeli porajajočemu se nemško nacionalnemu mišljenju jesti v ednomer slovenski kruh. Umevno, da zahteva taka hudomušnost najhujše maščevanje, katero si „špoga“ naš notar. Če ima že smolo biti rojen Slovenec, nositi slovensko ime in jesti slovenski kruhek, tedaj je umestno pokazati svoje pristno nemštvo na drug način. In to je storil mož, ko si je dal na svoji pisarni napraviti na treh krajih samonemške napise. Šmarčani nimamo nič zoper to, saj vemo, da ne mara g. Toplak za nas, posebno za naše slovenske groše. Molče nam govori po svojih napisih, da mu je jako ljubo, ako ga nihče ne nadleguje, toda mi Slovenci nočemo od sedaj na noben način za njegove nasvete porajati. Zato želimo in pričakujemo, da nas ne nadleguje več s takimi za nas sicer koristnimi nasveti, kajti bojimo se, da se jih končno vendar le poprimemo. In kdo ve, kdo se boče kesal?

(Volitni shod) skliče v nedelje dne 29. t. m. poslanec Žičkar v Korje v gostilno Gučeka.

(V „Bismarckgasse“ v Ptuj) bivajo čudni Nemci. To so trgovci Zadnik, Kazimir, Kolenc, Selinšek, Čalan itd. Človek bi vendar pričakoval, da so ljudje, kojih hiše nosijo napis „Bismarckgasse“, vendar čistokrvni Germani. No takih v Ptuj sploh ni, le teh par renegatov se ponaja z izdajalsko prekrščeno ulico. Slovenski okoličani pa baje nič kaj radi ne zahajajo v to ulico, odkar se ne zove več „Cerkvena ulica“. Saj je tudi prav, da slovenska stopinja ne onečasti Bismarcku posvečenega kraja.

(Političen shod) priredi jarensko politično društvo dne 29. aprila ob pol 4. uri popoldne v hiši pokojnega župnika Fišerja v Jareni. Govorila bodeta poslanca Robič in Lendovšek.

(Pogorelo) je Lashbacherjevo posestvo na Stari gori pri Sv. Jurju na Ščavnici.

(V Radgoni) je umrl dne 21. t. m. praktični zdravnik in posestnik Josip Sedlak.

(Pogreša se) železničarski delavec 25letni Ivan Cips, ki je zginil iz Studenic pri Mariboru.

(Slovenska zmaga.) Pri volitvah v okrajni zastop v Marenbergu zmagale so prvkrat slovenske občine.

(Ponesrečil se je) na Velikonočno nedeljo pri streljanju med službo božjo pri cerki D. M. v Puščavi Mihael Schweiger, žagar pri pd. Pergauerju. Med nasipavanjem topiča užge se smodnik, ter mu puhne v obraz, a v tem trenutku užge se tudi zraven stoječi žakeljček za nasipavanje pripravljenega smodnika, ki takisto v nesrečneža puhne in mu užge obleko, koje so mu navzoči hitro slekli. Obžgan je grozno, zgorela so mu brke, lasje, obrvi pri očeh. Ali k sreči oči niso poškodovane, kar je naravnost čudež. Ponesrečeni služi že mnogo let pri ednemu gospodaru in je radi svoje zvestobe, delavnosti in poštenosti jako redka prikazen med današnjimi posli. — Drugi dan, na velikonočni ponedeljek ustrelil se je tukaj kočar Schlammburger s samokresom v glavo. Povod k temu žalostnemu činu dalajenad sedemdesetletnemu bolehavemu starčku bojda njegova „boljša polovica“. — V torek po Vel. noči pa je padel pd. Schweigerjev žagar Jurij Pristernik pri treblanju žlebov raz tistih tako nesrečno, da si je edno nogo pod kolonom popolnoma prelomil in se tudi drugače močno poškodoval. Veseli prazniki to, kaj ne?

(Umrl je) dne 19. t. m. pri Sv. Petru pri Mariboru posestnik g. Janez Flucher, bivši deželni poslanec, odlikovan z zlatim križcem za zasluge. Bil je starih konzervativnih načel, a pošten in pravičen. N. v m. p.!

(Uzorno nemško gospodarstvo.) Okrajni zastop v Arvežu ter odbor okrajne posojilnice, ki je s tem zastopom v zvezi, je vlada razpustila. Dogodile so se velike nerednosti pri posojilnici.

(Uradovanje slovenskih občin na Spodnje Štajarskem) Že tolikokrat se je zahtevalo od slov. občin slovensko uradovanje, da je še res sramotno, če se vzlic tem zahtevam še vedno nahaja cela kopica občin s slovenskimi odbori.

za na pot, da ga ne bo zeblo. Ta se je upiral, govoreč, da ne more več piti. Na pol pijani poročnik pa reče resno, da se bo čutil razžaljenega, ako ne izpolni njegove zahteve. Korenčev je obljubil, da čez trenutek izpije.

Vsi, razun mene in Korenčeva, odidejo na stopnice. Jaz sem stal pri mizi ter videl, kako je Korenčev, hoteč se znebiti konjaka, izlil ga iz čaše v granato. Naamehnil sem se, da si je znal tako pomagati.

„Ali ne pijete žganjice?“

„Ne rad, toda težko se je upirati prijatelju, da ne bi bil žaljen.“

„V podobnih slučajih je treba odločnosti. Iz početka se sicer nekoliko jezijo, na to pa se udajo.“

Prižgal sem cigareto ter po stari navadi vrgel vžgalico v granato. Iz granate se prikaže plavkasto žolti plamenček.

„Kaj je to?“ vpraša me prestrašen Korenčev.

„Vaš konjak.“ mu odgovorim s smehom. Toda v tem hipu se začuje strašen pok. Soba se napolni z dimom. Jaz sem začutil ostro bolečino na desnem ušesu; dotaknem se je in za-

čutim kri. Očividno je kos granate opraskal mi uho. Korenčev je ležal na tleh ter bolestno stokal. Prijatelji prihiteli v sobo, vzdignejo Korenčeva in ga položijo na divan. Spodnji del lica bil mu je na pol odtrgan ter je visel na stran. Prinesli so vode; prte iz moje postelje raztrgali za obveze in dva častnika sta se odpeljala na pripravljenem vozičku po brigadnega zdravnika.

„Vas močno boli?“ vprašam sočutno Korenčeva.

„Lice ne močno,“ odgovori, „toda tu... tu!“ In pokaže mi z roko na trebuh.

Razpnem mu hlače, da mu osvobodim boleče mesto, toda prestrašen zagledam, da mu je kos granate prerezal trebuh tako, da so čreva jela siliti na dan.

„Boli... boli...“ je stokal.

Pribežim sem obe roki k rani ter si prizadeval zamašiti jo tako, da pridržim čreva dokler ne pride zdravnik. Čutil sem kako je nekaj živega, razburjenega prelivalo se mi pod rokami, zvijalo se ter izkalo izhoda. Z občutki globokega, lakrnega sočutja sem zrl na nesrečneža z očmi,

polnimi solz. Nekdo mu je snel očale. Grozna, črne oči, polne trpljenja, so me uporno ter preseče gledale, one iste oči, katere so me uprle tako gledale raz divana dne 15. februarja, na obletnico smrti Pavlovkega ter dne 15. junija, ko je na tem divanu ležal Iviski. Spomnil sem se, da je danes 15. oktobra torej usodopolni 15. dan.

Nisem obrnil oči od umirajočega Korenčeva. On me je tudi uporno gledal — in strah me je bil njegov proseč, ugašajoč pogled.

Umrl je, predno je došel zdravnik.

Odpeljal sem ga domu, poprej pa sem se naročil služabniku, naj odnese divan na polje ter ga zažge v prah. Moje povelje se je točno izvršilo.

Od tega časa je preteklo že nekaj let, toda z mirnim srcem ne morem videti divana. Takoj se mi zadi, da vidim na njem mučno črno, proseče oči in pod rokami čutim nekaj živega, toplega in polskega, silkega iz te široke rane od te usodne granate, ki je toliko let mirno stala poleg moje mize.

katerim se zdi potrebno občeati z raznimi višjimi oblastmi, kakor z okrajnimi glavarstvi, z deželnim odborom itd. v nemškem jeziku. Rad bi samo vedel, iz kakšnih vzrokov dajajo na ta način slovenskim občinam nemški značaj? Ali so potem še potrebni boji pri volitvah v občinski odbor, ako postane tudi potem, ko je občina v slovenskih rokah, vse pri starem? Nemško uradnoval bi vendar lažje nemški župan! Smatra se najbrž to, v kakšnem jeziku da se uraduje, za malenkost. Toda temu ni tako! Le slovensko uradovanje da občini šele pravo lice. Naj se mi imenuje le edna občina, v kateri imajo Nemci večino, ki bi uradovala slovensko! Nemci bi smatrali naravnost za budalost, ako bi se od njih kaj takega zahtevalo. A mi? Kje si odločnost, kje narodni ponos? Povsod doni sedaj geslo: „Proč od Gradca“! Ali ni potem smešno, ako slovenske občine v odmevu tega klica dopisujejo graškim uradom, če hočemo vzeti te skupno za vse druge, v nemščini. S tem vendar silijo „v Gradec“, a ne „od Gradca“! Slovenske občine pokažite, da ste solidarne s svojimi poslanci tudi s tem, da občujete z vsemi uradi, posebno pa z Gradcem le v slovenskem jeziku. Takozvana „slovenska“ deputacija obstoječa iz par obskur-nih nemčurjev, ki je zadnji četrtek romala moledovat k graškim Wolfocem, je tam prosila, naj jih vendar osrečijo s poukom blažene nemščine, da tudi oni postanejo pri vojaki — „fajtarji“! (Kako visoko se je pospela njih častilakomnost!) Ta izjava obžalovanja vrednih renegatov proglašala se sedaj kot srčna želja celega slovenskega naroda. Ali se ne hode ravno tako iz nemškega uradovanja slovenskih občin sklepalo, da goje tudi one isto željo, kakor omenjeni odpadniki. Torej občine, ki še uradujete nemško, pokažite, da temu ni tako, vložite protest proti lažislovenski deputaciji s tem, da uradujete zanaprej le v mili slovenščini. To zahtevamo v prvi vrsti od Ponikve. Vzemite vendar Ponkovičani za vzgled novi občinski odbor sosednjega Št. Jurja ob juž. žel., ki se v tem oziru lepo razlikuje od prejšnjega. Na dan Škofjavs in še druge slovenske občine, katerih sedaj še nočemo z imenom navedati; pač pa se to zgodi brez pardona, ako se v kratkem ne poboljšajo. Še več bi seveda imeli pometati pri občinah krog Ptuja in Maribora. Tudi to se zgodi, ako se ne ugoti temu pravičnemu klicu. Bolj čudno je še seveda, če popolnoma slovenski okrajni odbori pospešujejo nemško uradovanje. Neumljiv nam je tu pred vsem okrajni odbor Brežice. Zaključujemo torej s pričakovanjem, da vsi odbori takoj zamenjajo svoje nemško uradovanje s slovenskim in tudi tako pokažejo, da odobrujejo edino pravo postopanje svojih poslancev.

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni zbor.) V seji dne 19. t. m. se je predložila prošnja posestnikov iz Huj in Klanca za napravo mosta čez Kokro. Prošnja se je odstopila deželnemu odboru. Ljubljanski tiskarji so vložili prošnjo, naj se jim dovoli izdavanje slovenskih učnih knjig. Prošnja se je predložila zalogi šolskih knjig na Dunaju. Krškemu okrajnemu cestnemu odboru se je dovolilo za zdržavanje zasebne ceste od Krškega do Tur nove graščine 100 K podpore, za 1000 K pa se naprosi vojni erar. Prošnja za izločitev davčnih občin Veliki Trn in Ravno iz občine Krško se odstopi deželnemu odboru. Prosi se tudi za premestitev okrožnega zdravnika v Logatec. Usmiljenim bratom v Kandiji pri Novem mestu se zviša letna podpora za 2000 K. Vasi Stara Zaga, Srobotnik in Nova gora prosijo za izločitev iz občine Črmošnjice in za družitve z občino Poljane. Prošnja se odkloni.

(Osebnosti.) Praktikanta pri ljubljanski mestni hranilnici gg. Fr. Abulnar in Anton Sušteršič sta imenovana asistentoma.

(Dopolnilne volitve v ljubljansko mestno občino) se bodo vršile dne 14., 16. in 18. maja. Nemci se letos ne udeležijo volitev.

(III. deška mestna šola v Ljubljani) se otvori baje že s prihodnjim šolskim letom ter bo na Vrtači, ko se izseli od tam osemrazredna dekliška šola v novo poslopje pri Sv. Jakobu.

(Kranjska deželna prisilna delavnica) je imela v pretečenem letu dohodkov 191.974 K,

stroškov pa 212.640 K, tedaj primanjkljaja za 20.666 K.

(Vojaška bolnišnica v Ljubljani) se je preselila iz starega poslopja na Dunajski cesti v novo poslopje v Vodmatu.

(Šolo bodo razširili) v Šiški pri Ljubljani iz tri- v štirirazrednico.

(Za dolensko železnico) je imela pretečeno leto dežela 93.000 gl. garancijskega prispevka.

(200 gadov) je že polovil neki Janez Ambrož v Javorju nad Litijo. Nedavno je v ednem dnevu našel in uničil dve gadjji gnezdi.

(Vodovod v Stari Loki) so slovesno otvorili dne 22. t. m.

(Župnija Jesenice) je dobil ondotni župni upravitelj č. g. Avg. Sinkovec.

(V Zagorju ob Savi) so ustanovili obrtno nadaljevalno šolo.

(Novomeški okrajni glavar Vesteneck) je zaradi nekih nerednosti odstavljen. Na njegovo mesto je prišel deželni vladi prideljeni okrajni glavar dr. H. pl. Cron.

(Krški bolnišnici) se podeli pravica javnosti.

(Notranjskim sadjerejcem), katerim je jesenski žled polomil drevje, je dovolila vlada 8000 kron podpore.

(Velik požar.) Na Veliko noč je zgorela cela vas Strajoves na Koroškem. Zgorelo je 21 hiš, skupno pa 50 poslopij. Zakresili so otroci.

(Beljaški Nemci), ki so izstopili iz katoliške vere, najeli so si posebnega pastora iz Prusije, nekega Heinzelmana. Za kaj pač imajo nemški rogovileži denarja!

(Na grob poljakemu kralju Boleslavu II), kateri je umrl kot nem spokornik v osojskem samostanu na Koroškem, je poslal poljski narod letos ob obletnici krasen venec svežih cvetic.

(Na tržaški gimnaziji) so odkrili dne 23. t. m. spominsko ploščo Robertu Hammerlingu, ki je deloval kot profesor na tem zavodu od leta 1855 do 1866.

(Roparski uboj.) Na velikonočni ponedeljek je bil poštni sel, ki je nesel iz Buj v Trst 12.000 kron na poti oropan in ubit. Zločincev še niso zasledili.

(Železnica Gorica-Trst.) Železnično ministerstvo je pozvalo primorsko namestništvo, naj takoj ukrene vse potrebno, da se začne z zgradbo železnice Gorica-Trst, ki bo druga železniška zveza s Trstom.

(Osebnosti.) Notar dr. Albert Rumer je premeščen iz Bovca v Sežano, v Bovec pride notar dr. Anton Ballaban iz Gorice, v Gorico pride notar dr. Viktor Rumer iz Trsta, iz Gorice v Trst pa notar Arist. Constantini.

(Učiteljsko društvo za Goriško) se je ustanovilo dne 18. t. m. Sprejelo je vse učitelje brez razlike narodnosti, vendar imajo večino v odboru naravno Slovenci.

(Istrski deželni zbor) se v tem zasedanju ne snide. Ker se zaradi kratkega časa do državnoborskega zasedanja ne splača istega sklicevati. Glavni vzrok pa bo, ker so se spravna pogajanja med italijanskimi in slovanskimi poslanci popolnoma razbila.

Politični pregled.

(Novi jezikovni zakon) je vlada že baje izdelala ter ga predloži prve dni državnemu zboru. Izvoli pa se tudi pododsek, ki bo imel nekatere točke razpravljati in odobriti. Jezikovni zakon se tiče le Češke in Moravske.

(Obisk našega cesarja v Berlinu.) Na poziv nemškega cesarja se delajo v Berlinu velike priprave za obisk našega cesarja. Cesar Franc Josip I. ostane par dni tam. Političnega pomena ta obisk ne bo imel. Nemški cesar je napovedal našemu cesarju obisk ob 70. letnici, za kar se hoče naš cesar že v naprej zahvaliti s tem, da prisostvuje razglasenju nemškega prestolonaslednika polnoletnim.

(Obstrukcija čeških poslancev.) Večina čeških poslancev se je izrekla za obstrukcijo v novem zasedanju državnega zbora, ako se ne zajamči češčini enakopravnost pri vseh uradih na Češkem in Moravskem.

(Izstop iz katoliške cerkve.) „Misionarju“ Schönererju in tovarišem se je baje posrečilo

dobiti 10.000 duš, da izstopijo k protestantomaki veri. Med temi je Štajarcev 1398, samo iz Gradca 345. Škoda jih ni!

(Ogrski socijalni demokrati) so imeli dne 18. t. m. splošni shod v Budapešti. Shod pa se je moral zaključiti, ker je neka žena zgrabila glavnega govornika Izraela ter ga očitno oklofutala, češ, da slepari ljudstvo.

(Za ogrsko vojaštvo) je sprejel vojni proračun sklep, da je vojakom dajati dvakrat na teden za večerjo konzerva, ostale dni pa toplo večerjo v zneaku — 2 krajcarjev.

(Nemčija proti Poljakom.) Naučni minister je podal v pruskem državnem zboru aliko o napredovanju Poljakov. Najhujše se mu vidi, ker nočejo poljski duhovniki v poljskih župnijah nemško pridigovati. Na ta način se nič ne stori za ponemčenje Poljakov. Prisilil je v nekaterih župnijah, da so bili vsi stanovalci pismeno zaslisani, ne želijo li nemških pridig, toda vsi so se izjavili proti. Mnogo ovir ponemčevanju delajo tudi Sokolska društva, ki poučujejo mladeniče za poljsko domoljubje. Zato je zaklical minister: to se mora predrugačiti. Pričakovati smemo tedaj nova nasilstva!

(Rumunska kraljeva dvojica) je prišla dne 19. t. m. v Reko, kjer jo je sprejel guverner na kolodvoru. Kralj in kraljica sta se odpeljala v Opatijo.

(Na Turškem) imajo zopet skrbi z mladoturškimi zarotami. Zaprl so državnega svetnika Tefik Beg Ebuzija, ker ga sumničijo, da ima zvezo z mladoturško stranko. Nepoštena vest se zboji vsakega šušenja.

(Odstop španskega ministerstva.) Ministerski predsednik Sylvela je predložil kraljici demisijo celega ministerstva. V novem ministerstvu je zopet predsednik Sylvela.

(Zedinjene države zoper Turčijo.) Ni dovolj, da se zbegana Turška komaj otepa sosednjih upnikov, sedaj se je oglasila še celo Severna Amerika za nek zastareli dolg 90.000 dolarjev ter grozi sultanu, da pretrga diplomatske vezi s Turčijo, da celo s svojim brodomvemu jasno namiguje.

(Kitajska vlada) je izdala oklic, na vicekralja in guvernerja, naj zgrabiijo vse tolpe, ki hočejo vznemirjati kristjane in njihove duhovnike.

(Vojna v Afriki.) Vsled neprestanega deževja se je pojavil med angleškim vojaštvom tifus. Roberts je sporočil v London, da ne more poprej kaj uspešnega pričeti, dokler mu ne pošljejo dovolj konj, zimske obleke in — 100.000 mož. Burski poveljnik Fronemann je pregnal 400 Angležev čez reko Oranje pri Aliwalnorthu, ujel več mož in vprežne živine ter razdal novi most pri Bethuliji. Robertsu je sicer došlo 3000 konj, toda niso vajeni ne obnebj, ne tal ter bodo kmalu opešali. Pri Wepenerju je zbrana velika burska posadka, katere se Angleži ne upajo prijeti. Oblegani Angleži se niti ganiti ne morejo, a Buri imajo celo okolico v oblasti ter zabranijo vsakemu angleškemu oddelku se približati na pomoč. Angleži so zgubili dosedaj v Wepenerju 25 mož, 110 jih je težko ranjenih.

Narodno-gospodarske novice.

Kako vinsko posodo čisto ohranimo.

Prvi pogoj v kletarstvu je, da imamo posodo čisto. Napačno je, kakor imajo vinorejci po nekaterih krajih, osobito po Dolenskem navado, da sodu, ko se sprazne, vratca odpro, spravijo ga na zidanico ali kam na vlažen prostor ter ga puste do trgatve. Tak sod postane plesniv. Ako ga pa pustimo na suhem, se čez več časa razsuši in postane pust. Vino, katero se v takšen sod natoči, dobi duh po pustu in takšnemu vinu pravimo „bonfa“.

Edina pravilna sprava sodov bi bila ta: 1. Sod, katerega smo spraznili, se prav čisto umije ali opere. Pri večjih sodih se ima zato priprave, kakor krtača takimenovana šesla in tudi gobo, da se voda, katere je na dnu sode, dobro ven spravi. 2. Sod se pusti potem osušiti eden do dva dni. 3. Po preteku dveh dni, naj se sod zakadi z žveplom ter dobro zabije ostrous zapre. Pri zakajanju sodov moramo biti pazljivi, da ne vzamemo morda preveč žvepla, ker zadobi vino potem preveč duha. Kar se tiče nadalje

zakajanja sodov, je omeniti, naj se ne zakaja kakor je pri nas v navadi, namreč, da se žveplo na žico natakne, zažge ter skozi pilko ali veho porine ter pusti, da kaplja na dno soda. To je škoda za sod, ker se doge na dnu ožgejo. Pri večjih sodih naj bi se postopalo na ta način, da se vratca izvzamejo, se opeko, namreč žlebnik, na katerega se dene eden ali dva mala kosa žvepla, kar je po velikosti soda odvisno, potem se dotično opeko postavi na sredi soda, zažge ter vratca zopet dobro zapre. Pri majhnih sodih, ki nimajo vratca, se ima zato pripravne kadilnice. Ako dolgo časa prazen sod ostane, zadostuje, da ga samo enkrat zakadimo in potem v miru pustimo, ponoviti pa moramo to delo vsake tri mesece. Predno se sod rabi, naj se dobro oplakne. Pri večjih sodih naj se vratca odprejo, da se žveplena sokislina, katera je pri zažiganju žvepla nastala, izkadi. Majhnim sodom naj se voha odbije. Ako je vino kaj duha dobilo po žveplu, se odpravi potem pri presnemanju ali pretakanju.

Razne stvari.

(Imenovanje.) Naš rojak v Bosni sodni tajnik g. Lovro Bovha je imenovan namestnikom državnega pravdnika v Sarajevu.

(V Požegi) je umrl znani slovenski pisatelj sodni svetnik Kos Cestnikov.

(Umrl je) na Dunaju dne 21. t. m. bivši ravnatelj dvorne opere Viljem Jahn.

(Pariška razstava) je štela dne 17. t. m. 87.000, dne 18. t. m. pa 41.000 obiskovalcev.

(Maščevanje ameriškega župana.) Prebivalci mesta Belleville v Sev. Ameriki so nekaj ujezili svojega župana. Ta je takoj odslavlil svojo policijsko stražo, prepovedal električni družbi razsvetljavo ter ustavil tudi mestni vodovod.

(Mesto z žensko vlado.) Mestna občina Beatti v Ameriki ima v odboru same ženske, tudi župan je žena. Ženske so se jezile nad gostilnami in igralnami ter sklenile jih odpraviti, ako dobijo v roke mestno vodstvo. Postavile so svoje kandidatkinje ter res prodrlje. Letos pa si hočejo moške nazaj priboriti mandate ter se bo vnel hud volilni boj med moškimi in ženami.

(Amerikanska darežljivost.) Uprav izredno mnogo se je nabralo predminolo soboto v Chicagu v znanstvene svrhe. D. Rockefeller je lansko leto obljubil vsenčilišču v Chicagu 2.000.000 dolarjev pod tem pogojem, da predsednik William R. Harper do 1. aprila nabere drugih 2.000.000 dolarjev. Predsednik Harper, ki je prišel z nabiranjem lanske leto, imel je v soboto zjutraj skupaj sprav 163.000 dolarjev. Zadnji dan pa se je na potil okrog vseh bogatih ljudi, klubov in zavodov in v dvanajstih urah je nabral še primanjkljaj ter izročil v tem času univerzi v Chicagu 4.000.000 dolarjev. Rockefeller je dosedaj naklonil univerzi skupaj 7.800.000 dolarjev. Tolika darežljivost je pač možna le v Ameriki.

(Zrakoplovna pošta skozi Saharo) V zadnji seji akademije znanosti v Parizu je položil profesor Marey v imenu kapitena Débureaux načrte novega zrakoplova, ki je tako trdno in varno zgrajen, da se lahko jako dolgo obdrži v zraku. Sestavitelj načrtov misli, da po spopolnitvi zrakoplova in pri natančnem poznavanju precej konstantnih zračnih tokov v Sahari, bi bilo že sedaj mogoče ustanoviti zrakoplovno službo čez Saharo.

Loterijske številke.

Trst 21. aprila 1900: 30, 51, 86, 90, 44.
Linc 40, 77, 18, 84, 73.

Občinski redar.

Služba občinskega redarja se razpiše.

Plača 500 kron na leto, prosto službeno stanovanje, obleka in kurjava, združeno z zavarovanjem proti neizgodi.

Ker je služba mala, pripravna je za obrtnika, katerega obrt se strinja s to službo.

Pogoji: neomadeževani značaj, znanje slovenskega jezika v besedi in v pisavi (nemščina le v besedi, a ni pogojno) in zmožnost službo redarja opravljati.

Dosluzeni vojaki in žandarji imajo prednost. Prošnje naj se pošljejo na upravnštvo „Domovine“ v Celju.

(175) 3-1

Dvoje velikih železnih vrat — na prodaj —

primerna za kako pokopališče.

Natančneje se izve pri I. Rebeku, ključar (171) 3-2 skemu mojstru v Celju.

Št. 15379.

Razglas.

Občine in okrajni zastopi ter kmetijske družnice na Štajarskem zamorejo dobiti smodnik za streljanje zoper točo po znižani ceni a 38 kr. = 76 vinarjev kilogram pri štajarskem deželnem odboru in sicer:

- a) v zabojih po 25 kg;
- b) v sodih (znotraj vreča) po 112 kg.

Naroča naj se pri štaj. deželnem odboru pravočasno, t. j. če je mogoče 2 do 3 tedne, predno se ga rabi, da se izogne vsakojaki zapoznitvi v odpošiljanju z ozirom na vlake za streljiva, ki ne vozijo vsaki dan.

Pri naročanju je tudi železnična postaja, od katere se hoče odnesti smodnik, razločno prijaviti.

Smodnik odpošilja c. in kr. topničarska zaloga v Kalsdorfu.

Cena smodniku se nastavi z zavojem, vozino od smodnišnice v Kalsdorfu do postaje Kalsdorf in vožnjo od železnične postaje Kalsdorf do naročene zadnje postaje za zaboje po 25 kg 20 kron 44 vin. in za sode po 112 kg 91 kron 02 vin.

Po tem računu določeni znesek za smodnik je istočasno z naročitvijo poslati dež. odboru.

Pripomni se še, da se vzamejo nepoškodovani sodi in vreče franco postaja Kalsdorf proti 15% obrabi zopet nazaj.

Končno se posebno opozarja, da se za streljanje proti toči naročeni smodnik ne sme v nobeno drugo svrho rabiti.

V Gradcu, dne 16. aprila 1900.

Od štaj. deželnega odboru.

Na prodaj

je krasen novi harmonij ameriškega sistema 5 octav, popolnoma 5 vrst jezičkov, 2 pritiskalnika in 14 sprememb.

Glas ima jako priljubljen, igra se lahko najfinije pianissimo kakor tudi mogočno fortissimo, tako, da nadomestuje srednje orglje. Ta harmonij se priporoča za kako večjo dvorano ali manjšo cerkev, ker je zunanja oblika fino izdelana, služi tudi za oplešavo.

Kdor se za to godalo zanima in ga želi kupiti, naj se oglasi pri lastniku

(176) 2-1

Ante Turk

stavitelj orgelj in harmonij v Celju, na Bregu št. 27.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV.
Wienergrütel 20 ali pa
Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Potovalec

poznan po Spodnjem Štajarskem posebnost Savinski dolini, zmole slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme. Ponudbe so do poslati na upravnštvo tega lista.

Lepo posestvo

(165) 3-3
z lepo hišo na ugodnem kraju, z dvema dobrima gospodarskima poslojema, zraven 13 oral njiv, travnika, vrta, sadunostnik, gozd; na okrajni cesti drugega razreda, pot ure od žel. postaji pri jurski cerkvi v vasi Ponikva ob juž. žel. se takoj proti gotovini proda. Lega in hiša je za vsakostrano trgovino primerna in prostorna.

Natančneje pove A. V. R. v Ponikvi ob j. žel.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikoriij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi kavi, ki vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod.

(140) 8-6 Zaloga pri

IVAN JEBAČINU v Ljubljani.

Slovenski kolesarji

pozor!

S 1. vinotokom 1898. l. prevzel sem zastopstvo in prodajo koles (biciklov) najslavnejših tvrdk, osobito pa raz. ečavam po jako nizkih cenah kolesa

„Meteor“ in „Elektra“

katera so z najnovejšimi in dosedaj od drugih tovarn še ne doseženimi iznajdbami dovršena. Obveščam ob e. em, da bodem s pričetkom prihodnje sezone imel v zalogi razven koles tudi vsa dela taistih, nadalje kolesne potrebščine kakor svetilke, zvonce, sesalke, lepilo, snažilno orodje i. t. d., ter da bodem preskrboval tudi popravila koles.

Kulantno postrežbo z jamčim in se priporočujem za mnogobrojna naročila.

Josip Širca

v Žalcu, Savinska dolina.

Na debelo in drobno!

Slovenei pozor na narodno tvrdko!

Zahtevajte nogavice, rokavice in vse vrste pletenin iz

HRIBAR-jeve tovarne.

Glavna zaloga za Štajarsko

NARODNA TRGOVINA

KAROL VANIČ,

„Narodni dom“ * CELJE * „pri dobrem pastirju“.

Na debelo in drobno!